

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: „ 9.— „ „ 4.50 „

Felelős szerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

SZEMLE.

A városi párt immár harmadszor alakult meg, mert rövid de dicstelen mult után már kétszer — egyszerűen megszűnt. Nem oszlott fel, hanem megszűnt. Kimult magától, végelgyengülésben. Mikor másodszer megalakult, azt irtuk róla, hogy vagy megtalálták, vagy megfelejték. Most, hogy harmadszor újra élet: nem tudjuk más, rövid szóval jellemezni az eseményt, minthogy meg — fenekelték. Szó szerint így van. Fenék sullyal terhelte meg magát, hogy majd szükség esetére legyen mit kihányni, ha a párt gyöngye hajója az életküzdelem viharos hullámain hanykódik. Előre tudjuk, hogy a feleslegesül felvett fenéksúly lesz az áldozat, mellyel magukon könnyíteni és a háborgó vihart kiengesztelni fogják. Ezymásután fognak ajtót mutatni dr. Fejér Ferencnek, Bacsó Dezsőnek, ifj. Schwarz Vilmosnak. Zöld Mihályt legutoljára hagyják. Mert reá, mint unicumra szükség lesz mindaddig, amíg a párt hajó el nem süllyed, amíg a párt épület rozoga tákalmánya össze nem dől. Zöld Mihályt Márk Endre és gróf Dégenfeld József ölelő karjai között fogják megtalálni a — romok alatt.

Az egyleti életben tehát ez kész veszedelem, legfőbb rossz, amelyet kerülni és csirájában elfojtani kel, mert az egyletnek bukását okozhatja.

Városfejlesztést tehát nem lehet várni semmiféle párttól sem. Mert mihelyest ezt a célt valamely párt tűzi maga elé: már ezzel elismeri, hogy van egy másik párt, amely a város fejlesztést egyáltalán nem, vagy nem akként akarja. Az előbbi súlyos sértés az ellenpártra, sőt egyenesen vád. Es a városi párt nemcsak vádol, hanem megalakulásának ténye által egyszersmind itél is a saját maga emelte vád fölött, vádolván az ellenpártot maradisággal és mindjárt marasztaló itéletet is hoz felette. Ez tehát jogosulatlan önbiráskodás. Utóbbi felfogás pedig az önhiittségnek netovábbja. Mert abból a meggyőződésből táplálkozik, hogy csakis az ő városfejlesztési politikája az egyedül üdvözítő. Hogy aztán az egykor szabadelvű, majd darabont, most pedig városi pártnak ez az arrogantiája csakugyan üdvözít: azt mindnyájan tudjuk. Mert, hogy egyebet ne mondjunk — a 17 milliós kölesön dacára sem vezetékünk, sem esatornázásunk és egyéb égetően szükséges intézményeink máig sincsenek, de van — szenny, por és piszok, van adósság, van községi pótladó — plus quam satis!

ur"-nak fejét egykori jóléti bizottsági működéséért megkoszoruzza. — Mi tudjuk azt is, hogy dr. Fejér urnak ez a koszoruzás borzasztó nehezére esik. De hát megteszi, mert dr. Fejér ur őt, a körülírt férfiut vezéréül választotta és e tényének levonja a konzekvenciáit, azonban mégis restelkedése miatt nem nevezi meg a megkoszoruzott vezért, gondolja: ugvis kitalálják. Nos hát elmondjuk dr. Fejér ur restelkedésének okát. — De mint történelmi előzményeket, elmondjuk a következőket:

Dr. Fejér ur által „jóléti“-nek nevezett u. n. alkotmányvédő bizottságot az 1905. évi novemberi közgyűlés választotta. Természetesen javaslatot kellett készíteni a bizottság tagjai iránt. Akik a javaslatot készítették: abból az ideális, (de semmiesetre sem helyes) felfogásból indultak ki, hogy a nemzeti alkotmány nem ezé, vagy azé a párté, hanem közös kincs, édes mindnyájunké és annak vdelmére lelkesedéssel siet mindenki, akár függetlenségi, akár szabadelvű, akár Balfista legyen is. „Az elnöklésre felkért bizottsági tag ur“ ennek az ideális felfogásnak következtében lett tagja annak a jóléti bizottságnak, (— épen Márton Imre indítványára —), amelynek elnöke Thalys Kálmán, alelnöke dr. Bakonyi Samu és Szabó Kálmán.

Dr. Fejér Ferenc ur hozzánk intézett és lapunk tegnapi számában közölt hosszas nyilatkozatában „az elnöklésre felkért bizottsági tag ur“ körülírással nevezi meg Márk Endret. Ugy látszik: restelte ezt a nevet leírni. Mi nem resteljük, mert akiről írunk és beszélünk: azt megnevezzük, hogy félreértés ne legyen, hogy a találgatás farrasztó munkáját megoperáljuk. Dr. Fejér ur ennek „az elnöklésre felkért bizottsági tag

Dr. Fejér ur bizonyosan emlékezik arra, hogy az általa körülírt Márk ur nem vett részt soha egyetlen egy bizottsági ülésen sem, hogy tehát Márk ur nem vállalta azt a felelősséget, mely dr. Fejér urra is nehezedett, hogy Márk ur valóságos frivol játékot üzött nemcsak alkotmányvédő bizottsági tagságával, de magával a bizottsággal is. Nem mondott le ugyan erről a bizottsági tagságáról, hanem a meghívó iven mindig

Pártok belsőközönségei természetesen egy-letekben is. De ez a pártalakulás betegségnek a jele. Vagy személyi kérdés miatt van nézeteltérés, vagy elvek tekintetében van összekülömbözés. Szóval nincs meg az az egyetértés, ami a virágzó egyleti életnek első feltétele. Az egyleti életben, ha felüti fejét a pártoskodás, miatta és általa az egylet érdekei szenvednek hátrányt. A tetterő lekóttetik, az egyleti célokért való lelkesedés, munkakedvet megszüntetve a pártoskodás.

Rokon lelkek.

(Csevegés.)

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Egy nem annyira gyönyörű, mint inkább bajos leányról szól a nóta. (Hogy milyen a bájos leány, azt más alkalommal fogom elmondani.) Sötét szeméibe nagyobb gyönyörűséggel tekintek, mint a gyermek a kaleidoszkóba. Nem sokat tudok tekintetéből kiolvasni. Még mikor mosolyog is, valami hidegség vegyül mosolyába, mintha csak egy küzdelmes életet már végig szenvedett volna.

Valahányszor rám tekint mély tűzü szeméivel, torkomon akad a szó s én tehetlenségemben csak vergődöm, mint a horogra akadt halacska. Ah, mily lélekölő pillantások ezek! Hányszor állottam már azon a ponton, hogy bevallom neki szerelmemet, de — fájdalom — egyetlen pillantásra úgy elillan minden bátorságom, mint a kánfor! Ugy érzem magamat, mikor közelében vagyok, mint az ázsiai utazó, aki először pillantja meg a Himalája hóborította csúcsait: t. i. a meghatottságtól szólni nem tudok, hanem csak így sóhajtok fel: „Oh Uram! mily szépek, mily fenségesek a te teremtményeid és mily semmi vagyok én!“ Hahaha. (Itt az ideje, hogy nevéssünk.)

Sokat hallottam már arról, hogy vannak olyanok, akik olvasnak más ember lelkében, de csak szöfistikus beszédnek tartottam azt. Nevetséges, — gondolám — hogy

sejtené valaki szomorúságot, ha örökké vidám, mosolygós arcot vágok. Ha olykor-olykor busongás ri le arcomról, senki sem fogja ezt annak tulajdonítani, hogy a lélek alapjában véve szomorú. Bolondságnak tartanók azt ninni, hogy az ilyen ember élete örökös gyötrelem is lehet. Ki is gznolna a kétéletű emberekre, ha egy örökké mosolygós arcot lát maga előtt, ki gondolna arra, hogy ez az ember, akinek arcán mintegy megkövesült a mosoly, otthon — magában — oly szomorú is tud lenni, mintha életében soha nem nevetett volna!

Talan mindenki tudja, hogy vannak ilyen emberek, de egy sem ismeri fel, melyek azok. Csak aki tényleg ilyen kétéletű ismeri fel a vidám emberben is a szomorúságot. Ilyen kétéletű embereket sorozok én a „rokon lelkek“ fogalma alá. Ilyen rokon lelkek vagyunk mi is. Hogy ki az a „mi“, azt hiszem könnyen kitalálták olvasóim. (En és az a lány.) Bizony-bizony úgy látszik, hogy nem csak én vettem észre vidámsága mellett is titkolt buját, hanem ő is az enyémet. Nem mondhatnám éppen, hogy ez sajnálatra méltó állapot, de hogy nem normális, az bizonyos.

Emberek, akik közül mindegyik tudja, hogy a másik mosolygása erőltetett, hazug és mégis mosolyognak, nevetnek, mert egyik sem akarja észrevétni, hogy a másik olvas lelkében: sajtáságos csoportját képezik az öntudattal bíró lényeknek. Azt hiszem, alig van olvasóim között valaki, aki ne volna kíváncsi arra, hogyan társalog két ilyen

ember. (Most jön a csevegés — jaj! — érdekesebb része.) Az ilyen leánynak akár hiszik akár nem, ez mindig első kérdése: „Mi ujság?“

Hát ami azt illeti elég jó fogás ez arra, hogy a másakra toljuk a társalgás megkezdését, de az is bizonyos, hogy az ember, ha minden nap ugyanezt a kérdést hallja, nagyon hamar kifogy a feleletekből. Utóvégre is nem válaszolhatunk mindig azzal, hogy már égnek a villamos lámpák, hogy bizony nagyon rosszul égnek, vagy hogy milyen szomorúságot okozott a kopott ruháju embereknek az új fényesség, akik ezen-tul este sem mernek szegyenkezés nélkül végigmenni az utcán. Ráfanyarodunk arra is, hogy a színészetről beszéljünk.

Talan volt már valaki olvasóink között — a fiatal embereket értem — olyan helyzetben, hogy egy ártatlan leányka naiv kérdéseire nagyon nehezen tudott helyes választ adni.

Kétszeresen nehéz ez akkor, ha a diszkrétio nem engedi a helyes és nyílt választ adást. Képzeljék el uraim, hogy egy gyönyörű leány, aki épen nem ellenszenves előttünk, sőt sötét nemeiben mindenkor gyönyörűséggel tekintünk, ilyen kérdéssel fordul hozzánk: „Mit tart erről és erről a leányról?“ Ha az ember szeret általában mindenik nővel bizalmas lábon állani, nem szivesen mond kicsinylő szavakat egy másik angyalról, nehogy maga előtt tegye be az ajtót.

Bár hallottam olyan dolgot is, hogy

azt izente, hogy „törvényhatósági bizottsági tagságom igazolva nincsen, az ülésen meg nem jelenek.“ Szóval Márk ur adta a Cátót. Az alkotmányvédő bizottsági jegyzőkönyvekben — a felelősség tudata miatt — a fent tisztelt s körülírt bizottsági tagoknak ez az üzenete mindig szószerint bevétetett és dr. Fejér ur volt az, aki ezt legelőször meguntta és javasolta ennek a mentességnek a jegyzőkönyvből való kihagyását. És a bizottság elfogadta dr. Fejér ur javaslatát, mert dr. Fejér ur azt kézfoghatóan meg is indokolta.

Megindokolta azzal, hogy az általa tisztelettel körülírt ur **ön maga** felelősséget vállalt a törv. ható. bizottsági taggá történt megválasztását és jelen eljárása a legordinarább kétkulacsosság. Ha ugyanis a darabontok győznek: akkor Márk ur dicsekedni fog azzal, hogy nem jelent meg soha a jóléti bizottság ülésein, ha pedig az alkotmány győz: akkor dicsekedik azzal, hogy bár ön maga felelősséget vállalt a bizottsági taggá történt megválasztását: mégis — bizonyára az alkotmány védelmének szent kötelességéért — megtartotta a jóléti bizottsági tagságát. — Ez volt akkor dr. Fejér ur indokolása és most erre visszaemlékezve: restelli, szégyenli és habár a szégyenpiral is arcán, de megkoszoruzza Márk urat, a körülírt dicső férfit.

Sic transit gloria mundi! az az hogy pardon!

Sic itur ad astra!

A kereskedelmi iskola ünnepe.*

(—y—s.) Vasárnap ünnepli meg a Kereskedelmi Iskolai Tanárok Országos Egyesülete a debreceni kereskedelmi akadémia működésének és fennállásának 50 ik évfordulóját. Ötven év rövid idő ugyan egy foglalkoztatás, de az első ötven évet, melyek az életerős fejlődés feltételei, az első ötven év adja meg a programot, melynek betöltése az intézet állandó feladata, az első ötven év mutatja meg a távlatát a jövő fejlődésnek, az első ötvenedik évforduló az a nevezetes al-

* Az adatokat Szabó Sámuel dr. idevágó munkájából merítettük.

egy leány nem haragszik azért, ha barátójáról nem valami hízelgőleg nyilatkozunk. Természetes, hogy ilyen kényes dolgokról csak az merészeljen beszélni, aki gazdagon megáldott az Istentől szellemisséggel. A legszorongatottabb helyzetbe sodor bennünket kétségkívül az olyan kérdés, amely a magunk viselt dolgaira vonatkozik. Azt akarom ezzel mondani, hogy imádoztaink ilyen kérdéssel is meg ephetnek bennünket: „Hogy tetszik magának ez és ez a színész?” Magamban erre azt gondolom, hogy kevés kivétellel nekem mindegyik tetszik, de fenhangan világit se merném ezt kimondani. Ilyenkor az embernek kötelessége mindegyikben kivetni valót találni, ami természetes, hogy imádoztunknak kimondhatatlan öröme szolgál.

Hogyne! Hisz ezzel őt a színésznek fölébe helyezük! Hanem kedves olvasóim én merészkedtem egyszer egy színésznőt égig magasztalni. Ezt akarom most itt elmondani.

Epen a napokban történt, hogy egy új „mi újság?” kérdésre, amellyel fönt említett lelkem fele meglepett ezen választ adtam: „Decemberben Pestre utazom.”

Új kérdés: „miért?” „Sarah Bernhardt megnézi.” „Ugy? Nem mondaná meg ki az a Sarah Bernhardt?” Itt nagyot néztem, aztán nyugodtan válaszoltam: „Az a világ egyik legnagyobb játékerejű tragikája, francia nemzetiségű.” „Ugy? Isten háta mögött?” „Az”. Itt mosolygott; de mily hideg volt

kalom, amely visszapillantásra kész-tet és a munkás mult eddigi alkotásaiból az eredményes és sikerekben gazdag jövőre enged következtetni!

Kereskedelmi iskolánk működését, mint „Kereskedelmi vasárnapi iskola” kezdette meg 1858-ban az ős kollégium falai között. Majd az intézetet ma is fentartó Kereskedő-Társulat 1871-ben „Reál-kereskedelmi iskolát” állított fel, amely iskola hivatva volt, egyrészt a kereskedelmi szakképzés, másrészt a reáliskola hiányát pótolni. Egy évvel később iparos tanonc iskola létesült az intézet tanárainak buzgóssága folytán, aminek jelentőségét az a körülmény teszi értékesé, hogy ekkor még városunkban az iparos tanoncok oktatása nagyon alacsony színvonalon állott. A vallás és közoktatásügyi miniszterium 1872-ik évi rendelete és a városi reáliskola felállítását folytán a reál-kereskedelmi iskola feleslegessé válván, most már szorosán kereskedelmi középtanodává alakult. Ettől az időponttól kezdve hiven és hazafias lelkesedéssel szolgálta a magyar kereskedelmi szakoktatás ügyét. A céltudatos munka a legfelsőbb tanügyi körök elismerését vívta ki és ezen elismerés gyümölcse lett első sorban az intézet végzett növendékeinek egy évi önkéntesi joga, azután a Trefort minisztertől adományozott Kereskedelmi Akadémiai cím és az állam részéről évenként folyósított segély!

A modern igényeket kielégítő monumentális épületbe, mint új és végleges otthonba 1893-ban költözött az intézet. A kényelmes épület azonban rövid idő alatt szűknek bizonyult, mikor a Kereskedők Társulata 1898-ban rendszeresítette a női kereskedelmi tanfolyamot és a kereskedelmi iskolával kapcsolatban 1902-ben felállította óriási anyagi

áldozatok árán a polgári fiu-iskolát. A szükségessé vált tantermek és szertárak elhelyezésére az épület új, hatalmas szárnyal bővült. Az intézetnek jelenleg öt tagozata van u. m.: felső kereskedelmi iskola, polgári fiuiskola, kereskedő tanonc iskola, női kereskedelmi tanfolyam és kereskedelmi esti szaktanfolyam. Az intézet jó hírre idezete elő az egyes osztályok túlszűköltségét és így a tanulók nagy száma miatt az osztályokat párhuzamosítani kellett. A felső kereskedelmi iskola és a polgári fiuiskola minden osztálya párhuzamos lévén, az intézet tanterőinek száma is fokozatosan gyarapodott.

Ezidőszarint 18 kiváló tanerőből áll a tanári testület, amely szám azonban nem végleges, mert újabb tanszékek felállítására is folyamatban van. A berendezés mintaszerű; a díszterem művészi értékű falfestményeivel és izléses berendezésével méltán tekinthető városunk egyik elsőrangú látványosságának, a tantermek tágas, világos volta az egészség kívánalmainak minden tekintetben megfelel, a tornacsarnok és szertárak felszerelése a fentartó testület áldozatkészségét bizonyítja.

Az ötven éves multnak ez a jelene! Sorainkat Szepessy Antal volt társulati elnök szavaival zárjuk: „Erdekes és tanulságos példát fog ez iskola fejlődésének megírása egykoron arra nézve szolgálni, hogy mit képes az akarat és a kitartás szorán eszközökkel nehéz viszonyok közepette is véghez vinni, ha az akarattal egyszerűet és a kitartással buzgalom párosul.”

A tanulságos példa már előttünk áll és mi a szép eredmény minden harcosának szívből gratulálunk!

mosolygása. Éreztem, hogy arra hibára gondol, amit bennem felfedezett. „Hat aztan mért megy maga azt a színésznőt megnézni, hiszen maga nem tud franciául, tehát a beszédéből egy kukkot sem fog érteni.”

Most meg én mosolyogtam, az én mosolyom közé is hidegség vegyült, olyan sajnálkozásféle.

Beszéltem neki arról a sikerekről, amelyeket Sada Jako és Hanako japán színésznők elértek Amerikában és Európában, pedig olyan nyelven beszéltek, amelyből igazán senki egy kukkot sem értett. És mégis tapsoltak nekik, ünnepezték őket, mert játékaik, mozdulataik, arcműveik, vonaglásuk oly élethűek, oly megrázók voltak, hogy mindenki, aki játszani látta őket, elfelejtette, hogy idegen nyelven beszélnek.

— Miért nézzen meg Sarah-t? — folytattam tovább, azért, mert látni akarom, hogy tükrözik arcán a fájdalom... habaha... bolond kíváncsiság, ugy-e?... Ha én szomorú voltam s ajkaim remegésbe jöttek a sirástól, nem állottam tükör elébe, hogy a fájdalom kifejezését arcomon tanulmányozzam, mert én fájdalommal igaz volt. Annak a fájdalomnak a hü mását akarom látni, ami az én szívemen rágódik...

Igen... most bevallom, hogy boldogtalan vagyok... Voltam én is boldog... régen... Boldogságom, mint gyönyörű koszorú övezte lelkemet... Szép piros rózsából volt a koszorú... Egyszer csak tolvaj lopódzott lelkembe és letépte az első rózsát.

Az első fájdalom volt. Aztán jött a többi... egymásután, mint a romlás. Csak egy rózsza maradt... most az is kezd hervadozni. Oh, az én nyomorult életem!... Kezembe tettem arcomat. Ime a másik ember kitört belőlem. Mikor felpillantottam, nagy szemével találok tekintetem. Olyan különösen nézett rám, mintha bolondnak tartott volna. De amint észrevette, hogy fájdalommal mély és tökéletes, részvét jelent meg arcán, és kíváncsiság.

Folytattam. Azokat a sóhajokat akarom hallani, amelyeket oly gyakran fakasztott ajkaimon a nyomorúság s amelyek oly hiven tolmácsolják a néma fájdalmat. Azt a kétségbeesett, örületes sikolyt akarom hallani, amely egyetlen hangban kifejezi összes szenvedéseinket. Hallani akarom a zokogást, a sirást az első osuklástól a kétségbeesett jajvezékelésig. Látni akarom a szende arcpirulást, a szemérmetlen tettetést, az ártatlan mosolyt a nevető görcsökhöz, minden valóságot és képtelenséget... egyszerre egy személyben. Látni akarom a szerelmes ölekezést, hallani az édes suttogást az örült szenvedély kitérésig... habaha... Nem jól tudja, hogy nem tudok franciául... egy szót tudok... igen egy szót tudok minden nyelven... szeretlek.

És a rokon lélek felismerte a szerelmi vallomást, egy „no végre” kiáltással karjaimba borult, örömkönnyeink egybefolytak, hogy megöntözzék a kopasz koszorú utolsó, hervadó rózsáját...

(Assyr.)

Keleti kérdés.

Az egész művelt világ tekintete mi reánk irányul. Mi vagyunk a „világ érdeklődésének a központja” — büszkén mondhatjuk. És mi okozza ezt a nagy érdeklődést?

Nem valami bámulatos ipari, vagy technikai vívmány. Nem az, ami után ezuttal érdeklődik a művelt Európa, hogy feltalálták-e már a kormányozható léghajót — hanem egy egyszerű „véres” szenzáció! Mert ugyan minek nevezhetjük a balkáni eseményeket másnak, mint „véres reménységgel kecsegtető szenzáció”-nak? Szenzáció, ez kell már ósidők óta a népnek, vérrel, tüzzel, háborúval és más efféle kellemességekkel egybekötve.

Hiába, be kell vallanunk, hogy ezen a téren még mindig nagyon hátul ballagunk. Idegeinket — a mi, modern emberek idegeit — még mindig, főleg olyan behatások izgatják, mint az óspáinkét, akik medvebarlangokban laktak, vagy a középkor lovagváraiban.

A vér, a háboru, a tüzzel-vassal való pusztításnak az izgalma — ez okozza a felénk forduló nagy érdeklődést.

Szóval nem is olyan nehéz Európai nevezetességre szert tenni. Elég, ha a parányi kis Szerbia dühlángokat szór orrlukaiból, tehetetlenül toporzékolva felénk — és már mindenki háborúról beszél.

Pedig hol van a háboru? Biz' az késik az éjji homályban, ki tudja meddig. — Nem olyan könnyű manapság már háborút indítani. Legfeljebb csak egy olyan hátramardott ország teheti magát az ilyen „allűrökkel” nevezetes nevetségessé — mint a kised Szerbia!

De mihozzánk ez semmiképen sem méltó. Igaz, hogy csak előnyünkre válik, ha szóba kerül a művelt világ előtt a magyar mivoltunk és nevünk. — Kormányunk egyik legnagyobb sikere éppen az, hogy nemcsak szóba kerülünk, hanem *nemzeti önállóságunk, létünk kidomborítása mellett kerülünk szóba.* Nem Ausztriáról van csak szó, hanem mirőlünk is és főképen mirőlünk!

A mi ezredéves jogainkra támaszkodva annektálták Boszniát és a mi ezredéves jogainkra támaszkodva leszünk urak a Balkánon. *Kelet felé magyar!*

Sohasem érvényesült jobban ez az elv, mint — most és sohasem volt közelebb a megvalósuláshoz, mint — most!

De mindenesetre szomorú tény az, hogy csak is ilyen eszközökkel kerülhetünk — szóba. Igaz, hogy ez már éppenséggel nem a nemzeti kormány hibája, amely voltaképpen nem tudhatja pár hónap alatt évtizedek hibáját pótolni.

Mindenesetre vívmány az, hogy mint magyarok kerülünk szóba, de még nagyobb vívmány, hogy a magyar jogok révén terjeszkedik a monarchia kelet felé.

Tehát kelet felé magyar!

Egyházmegyei közgyűlés.

A debreceni református egyházmegye őszi ülése.

Hivatalos egyházkerületi lap.

Tegnap tatotta nagy érdeklődés mellett, a debreceni református egyházmegye az őszi rendes közgyűlését. A közgyűlésen a megszokott adminisztratív ügyek elintézésén kívül, több fontos és sürgős tárgy szerepelt. Így régi óhaja már az

egyházkerületi reformátusságnak, hogy hivatalos egyházkerületi lap adassék ki.

Ez a sürgős szükség nem tűrt volna már tovább halasztást. Elég kár, hogy az egyházmegye a jelenlegi viszonyokat nem találván kedvezőnek a lap megindítására — a tervet egyelőre levette a napirendről.

No de ami késik nem mulik. A hivatalos lap sem késhetik már soká. A közel jövő már megfogja hozni azokat a szerencsés körülményeket, amelyek lehetővé teszik egy ilyen nagyfontosságú lap megindítását.

Igaz, hogyha megvizsgáljuk az okokat, hogy miért nem lehetett a lapot azonnal megindítani, azt fogjuk találni, hogy ennek a főoka éppen az, hogy eddig még nagyon keveset, vagy semmit sem törődött a reformátusság nagyrésze egy ilyen lap indításával.

No de reméljük, sőt biztosra vesszük, hogy a legközelebbi jövő segíteni fog már ezen a visszás állapotban és rövidesen meg fog szünni az az anomália, hogy a debreceni egyházkerületnek nincs hivatalos, arra való és ahhoz méltó szakemberek által szerkesztett hivatalos lapja!

Különbén az egyházkerület lapjának a sorsa felett, maga az egyházkerület fog véglegesen dönteni — ami természetesen, hogy csak kedvező lehet az égetően sürgős, hivatalos lap megindítására.

Az egyházmegyei közgyűlés terelvényéről a következő tudósítást hozzuk:

A közgyűlésen nagy számban jelentek meg az egyházmegye tanácsának a tagjai. A közgyűlés ünnepélyes megnyitása után a gyűlési tagokat igazolták, amiután a gyűlés megalakult.

A távolmaradottak igazolása után Kenessey Béla erdélyi református püspök köszönő iratát olvastak fel.

Több kisebb fontosságú tárgy után arra tértek, hogy az országos gyámintézeti járulék beolvadva a nyugdíjjárulékba; mennyit fizet az egyházmegyei gyámintézet tagjai helyett az országos nyugdíjjárulékba.

A közgyűlés elhatározta, hogy az egyházmegyei gyámintézet az 1907. december 31-ig szolgálóban álló lelkészekért fizeti a 25 százalékos nyugdíjintézet belépési járuléknak 60 százalékát. Ezenkívül az egyházmegyei gyámintézet tagjai helyett a 3/5 százalékos nyugdíjintézet évi tagsági díjat is az egyházi pénztár fizeti. Az egyházmegyeinek kötelékébe lépett — 1907. december 31-ig — de a gyámintézetnek nem tagjai helyett, a 3/5 százalékos évi tagdíjból 1 százalékot fizet élethossziglan az egyházmegye. Az országos nyugdíjintézetbe magas koruk miatt be nem lépett lelkészeknek saját kezükhez fizeti az 1 százalékot az egyházmegye szintén élethossziglan.

Fontos határozat volt még az, hogy a közgyűlés magáévá tette a tanügyi bizottság indítványát, amely szerint a református szellemű könyveket ezentúl fokozott mértékben, minél szélesebb körben terjesszék és ezek kiadásáról állandóan gondoskodjanak.

A közgyűlés legfontosabb tárgya, a debreceni presbyterium indítványa volt, miszerint javasolják, hogy indítson az egyházkerület egy hivatalos lapot.

Régen érezi már egy ilyen lapnak az egyházkerület hiányát, amint azt Dicsőfi József és Márton Imre nagyon szépen kifejtették.

Egért és sürgős ez a szükséglet, azonban az egyházmegye a jelenlegi viszonyokat kedvezőtleneknek találja egy ilyen lap indítására, bár elismerik, hogy sokáig már úgy

sem halasztani ezt az ügyet, amely már úgy is nagyon a körmünkre égett.

Egyelőre tehát leveszik a napirendről. Igaz, hogy az egyházmegye ezen határozata csak magára nézve illetékes, mivel a hivatalos lap sorsa felett az egyházkerület fog végérvényesen határozni. Reméljük a legjobbat, már nem késhetik soká ez a fontos és halaszthatatlan terv megvalósulása. Akik még késleltetik jól tudják miért teszik.

Több kisebb fontosságú ügy letárgyalása után az egyházmegyei közgyűlést berekesztették.

Délben bankett volt a „Biká”-ban, ahol számos lelkes felköszöntő beszéd hangzott el.

A Szilágyi Dezső-szobor.

Eltört az oroszán.

A trónörökös ajándéka.

A kerepesi-uti temetőben Szilágyi Dezső sírhelyét egy hatalmas művészi alkotás jelzi. Még e hónap folyamán fogják leleplezni a síremléket, amely sajátos körülmények között jött létre.

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ugyanis nagy áldozattal bányát nyitott a Magas Tátra egyik helyén.

Hatalmas gránit-tömbök szögeltek ki a hegyoldalból, amelyek kiaknázatlanul maradtak ott, míg a geológusok a hazai termékre rá nem terelték a kormány figyelmét.

Három milliót kell áldoznia rá a földmívelésügyi kormánynak, hogy valamelyest hozzáférhetővé tegye a hűség és a munka — használatra való ut, amelyen a gyönyörű fényű és kemény kőveket könnyű szerrel el lehetne hozni a vasúthoz.

Az első kifejtett gránittömbök a Szilágyi-szobor egy részéhez lettek fölhasználva. Ugy tervezték, hogy az egészet hazai gránitból készítik, de éppen az oroszán kifaragására szánt tömb egy olasz munkás ügyetlen kísérletezése folytán, aki nem vízzel és ékekkel, hanem puska-por segítségével akarta lefejtetni a hatalmas kődarabot — egyszerre darabokra robbant.

— Soha még úgy nem fájt a szívem, mint amikor láttam, ezt a gyönyörű követ darabokban — mondta a szobor alkotója, Strobl Alajos, munkatársunk előtt.

A Szilágyi-szobor oroszánját — az ország legszebb faragványainak egyike — a konopisti bányából teremtették elő tehát. A trónörökös Ferenc Ferdinánd maga ajánlotta föl a gránitot és így a szobor főmotívumát képező alak, egy törvénykönyvet védő oroszán csak gránitból, míg a többi: a gyönyörű relief és háttér képező szikla — magyar gránitból készült.

A szobor leleplezésén az ország minden jogásztestülete képviselve lesz.

Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

A csütörtöki felolvasó-esték.

Ezen népszerű, a kultúra s közjótékony-ság szolgálatában álló esték ez idén is megtartatnak. Az estéket rendező bizottság legutóbbi ülésének folyamánya képpen már megkezdődtek az előintézkedések ezen általános szeretetnek örvendő felolvasó esték megtartására.

A bizottság, mint a múlt évben, úgy az idén is két ciklusra osztotta a felolvasó-estéket. Az első ciklus kezdődik október 22-én s tart december közepéig. A második kezdődik február közepén s végződik husvét hetében. Egy-egy ciklus 5 estére terjed, melyek két heti időközökben tartatnak. A szokásos vigesték pedig januárban tartatnak meg.

Miután Mihalovits Jenő bizottsági pénztárnok rendkívüli elfoglaltsága miatt a jegy-árusítást végezni nem képes, kivánságára a jegyárusítással e téren Antalffy József könyvkereskedő bizatott meg. Azért a rendező bizottság tisztelettel kéri mindazokat, kik a felolvasó esték első ciklusára bérelni óhajtanak, hogy ezen szándékukat Antalffy József könyvkereskedésében jelentsék be s lehetőleg szombat estig, hogy a bérlők számáról a bizottság mielőbb tájékozva lehessen.

Gyáripárosok gyűlése.

A debreceni gyárak meglátogatása.

A kamara tanácstermében előkelő és nagyszámu közönség előtt tartotta meg a M. Gy. O. Sz. helybeli fiókja ez idei őszi közgyűlését. Elsőben is a kamara alelnöke, Stegmüller Árpád üdvözölte a fiókot, mint a kamara vendégét s azután átvette az elnöklést Szántó Győző-

A rövid és lelkes elnöki megnyitó után dr. Hegedős Loránt a szövetség központi igazgatója tartotta meg előadását az ipartörvénytervezetéről.

A nagy tetszéssel fogadott előadást a hallgatóság megéljenezte.

Ezután dr. Redei Rezső titkár az üzletszabályzat és h. é. vasutak, továbbá Debrecen város kövezetvámja tárgyában terjesztette elő javaslatát, melyeket a gyűlés szintén elfogadott.

A gyűlést megelőző délelőttön dr. Hegedüs igazgató, Szántó elnök és Rédei titkár kíséretében meglátogatta a kefégyárakat, a faipar részvénytársaságot, a Békéssy Róza szappangyárát, az István malmot és Dávidházy Kalmán dobozgyárát s mindezekről igen nagy elismeréssel nyilatkozott. Különösebb figyelemre méltó vállalatnak Dávidházy Kalmán dobozgyárát és a Faipari r.-t. találta.

A vig-utcai rabló-gyilkos merénylet.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Ez év április havában vakmerő rabló-gyilkossági kísérlet történt a fővárosban. Történt ugyanis, hogy este fél tíz óra tájban egy jól öltözött fiatalember állított be a Vig-utca 8. szám alatt tanyázó Nagy Anna rendőri felügyelet alatt álló nő lakására.

A szerelmi légyott helyett azonban borzalmas eset történt. A fiatalember kabátja alól előrántott egy fejszét és az al úgy sújtotta főbe hátulról a ve'kező leányt, hogy összeesett.

A merénylet ezután a földön fekvő leányt fojtogatni kezdte, majd leakarta arany-

láncát és függőit tépni. A nagy lármára azonban a háziak betörték az ajtót s az embernek menekülnie kellett.

Az adott személyleírás alapján a rendőrség letartóztatta Kovács Lajos szobafestőt, akinek arcán és testén dulakodásból származó karmolások voltak.

A vizsgálat a tagadásban levő Kovács ellen gyilkosság és rablás kísérletének büntette miatt indult meg. A vádtanács azonban nem látta teljesen beigazoltnak, hogy Kovács lett volna a tettes és azért megszüntette ellene az eljárást.

Az ügyész a végzés ellen felfolyamodást jelentett be, amelynek a tábla helyt is adott s a vád alá helyező végzést hozott Kovács ellen.

Sárkány bíró elnöklésével ma tárgyalja ezt az esetet a budapesti esküdtszék. Védő dr. Pollák Ede.

A tanuk egyrésze nem ismeri fel Kovácsban a tettest, van azonban több tanu, aki határozottan azt állítja, hogy Kovács volt a merénylet.

A szerbek be akarnak törni Boszniába.

Szerb bandák és csapatok a határon.

Szarajevo, október 14. (Saját tudósítónktól.) Tegnap híre járt Zvorniknál, a határon, szerbiai bandák összeütköztek az osztrák-magyar csapatokkal.

A hír eddig nem bizonyult valósnak.

A vasuti állomásokon több bosnyák-szerb fiatal embert tartóztattak fel, akik Szerbiába akartak utazni, hogy a belgrádi halál légióba lépjenek be.

Tegnap este itt egy Trebinjéből érkezett érkezett, Ducics József nevű kereskedőt tartóztattak le, akinél gyanus iratokat találtak.

Plevjéből érkező utasok beszéltek, hogy Uvácnál, boszniai keleti vasut végállomásán mintegy ötezer főnyi szerb csapat áll, mely minden pillanatban kész betörni Boszniába.

A katonai körök azt hiszik, hogy a szerb bandákkal sok baj lesz a boszniai-szerb határon.

Zenekedvelők ülése.

Fejlődik zenei életünk.

A Zenekedvelők Társaságának választmánya tegnap délután 6 órakor tartotta meg első gyűlését Wessprémi Zoltán főispán elnöklete alatt.

Az elnök üdvözlő szavai után Nagy Vilmos titkár tett jelentést az eddigi elnökletokról: a taggyűjtésről és a hangversenyekről. A taggyűjtés szép eredménnyel járt, amiről a tagok 400-at meghaladó száma tanuskodik.

A hangversenyekre vonatkozólag elég annyit jelezünk, hogy a filharmonikusok és Culp Julia fellépése biztosra vehető.

Ezután P. Nagy Zoltán, a társaság igazgatója tett életrevaló előterjesztést a nyíregyházi Bessenyei-körrel leendő együttműködésre vonatkozólag. Majd megválasztották az öt tagból álló intéző bizottságot.

Az első hangverseny november hó közepén lesz. Az eddigi előjelekből azt következtetjük, hogy a Zenekedvelők Társasága városunk zenei életének elsőragu tényezőjévé lesz!

Színház. Művészet.

Műsor:

Csütörtökön: „Harang” legenda ujdonság C bérletben.

Pénteken: „Tündérszerelm” operette ujdonság bérlet szünetben.

Szombaton: „Tündérszerelm” operette ujdonság bérletszünet.

Vasárnap délután: „Bob herceg” operette bérletszünetben.

Vasárnap este: „Tündérszerelm” operette ujdonság bérletszünetben.

* **Színházi hírek.** Az igazgatóság november hónapra a következő műsortervezetet dolgozta ki:

Ujdonságok: Dollár királynő operette, Fáhl L. otol. Nagymama operette, Csiky Gergely vígjátéka után Pásztor Árpád szerzésére írta Mader Raul. Kék ég vígjáték, Engel és Horsstól. Tévelygők dráma, Gézi Istvántól.

Reprizek: Traperunti hercegnő, Offenbach klasszikus zenéjü operettje. Swihákok, Fichrer nagy operettje. Vándorlegény, Eisler nagy operettje. Egy párisi regény, Feillet drámája. Francillon, Dumas vígjátéka. Három pár cipő, Conta énekes bohózata. Gyimesi vadvirág, Gézi népszínműve. Szökött katona, Szigligeti népszínműve. Végül a Manfred Lord Byron drámai költeménye az eredeti Schuman zenével.

A balkáni események.

Megtámadott osztrák postaépület.

Jaffa, október 14. (Reuter.) Az osztrák postagözös megérkezésekor politikai agitátorok arra birták a csónakosokat és kirakodókat, hogy a hajót bojkottálják. Az utasokat és a postát gozcsónakok szállították partra. A tömeg később megtámadta az osztrák postaépületet és több postakocsit és levélszekrényt elpusztított.

A konferencia.

Konstantinápoly, október 14. A „Frankfurter Zeitung” jelentése, hogy a Párisban javasolt konferencia ebben a keretben veszedelmes és szükségtelen és elengedő az itteni nagykövetek konferenciája, itt mélyebb benyomást tett, miután számos mérvadó török egyén ugyanilyen véleményen van.

(Kréta aneziója.)

Páris, október 14. A Havas-ügynökség jelenti Kaneából tegnapi kelettel: A kréai kamara ma délután tartott ülésébe elfogadta a Krétának függetlenné nyilvánításáról és Görögországgal való egyesítéséről szóló proklamációt és a következő határozatot hozta: A tegnapi ülés folytatásaképp a kamara bizottságot nevez ki a végrehajtó hatalom gyakorlására.

A bizottság a király nevében és a görög királyság törvényei szerint ideiglenesen vinni fogja a kormányt. A bizottság működése megszűnik, mikélyt a görög kormány átvette a sziget igazgatását,

(Törökországból.)

Konstantinápoly, október 14. Egy irádé feljogosítja az ottomán bankot arra, hogy két millió török font értékű bankjegyet bocsásson ki.

Konstantinápoly, október 14. A Stambulban tegnap tartott monstre gyűlésen oly értelmű határozati javaslatot fogadtak el, mely határozottan kimondja, hogy az Ausztria-Magyarországgal való háborút a nagyhatalmak közvetítésével el kell kerülni. Az osztrák árak bojkotja még egyre tart, de maguk a törökök áttörnek. Így többek közt ki ünt, hogy a fehér fezek nagy részét is Ausztriába készítették.

Debreceni krónika.

(Krasznai — a nőhódító.)

Szintársulatunknak egyik legrokonszenvesebb tagjával, Krasznaival esett meg az alábbi mulatságos kis história. Annyira érdekes és megkapó a dolog, hogy minden színezés nélkül mondjuk el, amint az a prózai valóságban megtörtént.

A színpad folyosóján beszélget Krasznai a helybeli újságíró gárda egyik fiatal tagjával. Miről folya másról a beszélgetés közöttük — mint a színésznőkről. Egyik is, másik is leadja a maga véleményét a festett világ bájos tündéreiből. Természetes, hogy ez a kritika nem volt minden esetben a legszelebb — amit könnyen elképzelhetünk, ha meggondoljuk, hogy két megrögzött bohém került össze —

Egyszerre csak feltűnik a folyosó tuloldalán egy röpké kis hölgy. — A homályban nem lehetett tökéletesen kivenni arcvonásait. Rögtön reá terelődött a beszéd sora. — Az újságíró — szerencsére — csak néhány nagyon gyengéd megjegyzést tett a hölgy bájaira.

Krasznainak sem kellett több.

— Ki ez a feltűnően csinos hölgy? — kérdi az újságíró.

— Nem ösmerem. Talán tetszik magának? — feleli Krasznai és nagy bátran a hölgy felé tart. Hozzámegy, megöleli és megcsókolja. És ami a legfeltűnőbb, a hölgy nem is szabadkozik a huszárhoam ellen.

— Így kell bánni a nőkkel! — viszonzá Krasznay, amint az újságíróhoz megy ismét, aki alig tudott hová lenni bámulatában.

— Hát kicsoda ez a nő? — kérdé el képedve.

— A feleségem — válaszolja egész hidegen Krasznai.

* * *

(Gerendahányás)

Az egyik debreceni gimnázium negyedik osztályában a Toldi ifjuságát tanulták az ifjak.

A rendszer az volt, hogy amikor egy éneket már elolvastak, másnap a tanulóknak el kellett mondaniuk a tartalmát.

A második éneket fejezték be a napokban s a tanár egyenként szólította fel az osztályt, hogy mindenki a maga módja szerint mondja el a második éneknek a tartalmát.

Az egyik szószerint a következőket mondta:

— Toldi Miklós bátyja, György, nagy lakomát csapott. A vendégek vígan voltak. Ittek, ittak, aztán pedig gerendákat hánytak.

(—Sirius.)

Sikkasztó gépészmérnök.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A rendőrség ma éjjel a Seemann-kávéházban elfogta Epperlein Oszkár 38 éves gépészmérnököt, kit a vizsgálóbíró 15,000 korona elszikkasztása miatt körözött. Behozták a főkapitányságra, ahol letartóztatták.

Epperlein a Langer és Wolf (Váci-körút 59.) gépgyárban üzletvezető mérnök volt. E hó 7-én levelet irt a gyárba, hogy családi okok miatt néhány napig nem jöhet a gyárba.

A gyárban ezt a távolmaradást dyanusnak találták, vizsgálatot ingitottak és megállapították, hogy Epperlein a cég postatakarékbeszámolójából 6000 koronát felvett, a kézi pénztárnál pedig, melyet Epperlein kezel, 9000 korona hiány mutatkozik.

Epperlein könnyelmű életet élt, kártyázott, lóversenyezett. Felesége

betegesen fekszik a Szent István-kórházban, ő pedig ez alatt udvarolgatott és feleséget keresett, azt híresztelte magáról, hogy nőtlen.

A sikkasztó egykedvűen fogadta a letartóztatást, amelybe belenyugodott.

Ékszer, szobórát

bizalommal
jótállás mellett

Halász Nándor

órás és ékszerésznél
lehet vásárolni

Debrecen Piac 24.
(Fehérló-szálloda épület.)

H I R E K.

A kereskedelmi iskolai tanárok közgyűlése.

Kérelem Debrecen város polgárságához.

Már a tegnapi számunkban közöltük, hogy országsszerte nagy az érdeklődés. Tömegesen érkeznek a rendezőbizottsághoz annyira, hogy nehézségekkel jár a sok vendég elszállásolása. Eddig 150 tanár jelentkezett, Budapestről magából 54 tanár érkezik városunkba. A Keleti Akadémia is képviselteti magát az ünnepen. — A vendégfogadtatásban a város is kiveszi a maga részét, hiszen a város ünnepeéről van szó.

Közöljük azt a felhívást, amelyet a rendezőbizottság intéz Debrecen város háztulajdonosaihoz. Azon szeretet és hála nevében, amely városunk majdnem minden családjának egyik-másik tagját odafüzi az ünneplő iskolához, kérelemmel fordulunk Debrecen háztulajdonosaihoz.

Fejezze a város külsőleg is ki, hogy az ide seregülő tanárok kedves vendégeink, hogy az iskola ünnepe a város ünnepe is. — Öltöszön Debrecen péntekre virradóra lobogó-diszt, hadd hirdesse vendégeinknek a lobogó diszt azt az igazi magyaros vendégszeretetet, amellyel őket az egész társadalmunk fogadja.

Kérjük Debrecen háztulajdonosait, hogy tüzessék ki házaikra nemzetiszínű zászlóikat!

A rendező bizottság.

— **Uj zenei termék.** „Amorette keringő” cím alatt egy fülbemászó dallamu s csodásan bájos zenéjü keringőt irt városunk egyik legkitűnőbb zeneszerzője, dr. Széll Kálmán orvos. A legújabb tánc-zene irodalom eme legkiválóbb keringője Antalffy József könyv s zenemű kereskedő kiadásában e hó végén kerül ki sajtó alól s bizonyára rövid idő alatt a legszelebbebb körben elterjed úgy ol-

csósága, mint zenéjének elragadóan bájos volta folytán. Ezen mintegy 12 oldalra terjedő s a legszebb waltzer részletekben gazdag keringő megrendelhető Antalffy József könyvkereskedésében.

— **Öngyilkos fiu.** Megdöbbenő esetről értesítenek bennünket Hosszszupályiból. — Egy fiatal, 15 éves fiu, Berényi Sándor, dobta el magát a meggondolatlanul, könnyelműen az életet. — Még szülei távol voltak, apja házában szíven lőtte magát s azonnal meghalt. — Az ügyesség megadta a temetői engedélyt, minthogy bűntény nem fog fent.

— **Meghívó a „Petőfi dalkör”-nek** saját helyiségében (Fűvészkert-utca 2. földszint) 1908. év október hó 18. napján, vasárnap délelőtti fél 12 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésére a kör tagjait tisztelettel meghívom. Tártyak: 1. Dr. Varga Lejos elnök lemondása. 2. Elnök választás, Debrecen, 1908. október 11. Borusz Béla I. elnök.

— **Eitűt ruhák.** Csendöm Zsófia hajduszoboszlói illetőségű cselédeány folyó évi augusztus hó 5 én ruhaneműt egy helybeli cselédelhelyező intézetben hagyta, míg őt betegsége miatt a debreceni közkórházban ápolták. Mikor azonban a kórházból kijött, nagy meglepetésére a ruháit nem találta sehohsem, mivel időközben ismeretlen tettes ellopta s ezáltal 16 korona kárt okozott neki. A rendőrség a károsult panaszára keresi a tolvajt.

— **Szerencsétlenül járt gyermek.** A balmazújvárosi előljáróság jelenti, hogy Réti Ferenc napszámos másfél éves kis fia tegnapi belehullt egy Csordás nevű ember által ásott kubikgödörbe s súlyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt kis fiut gyógykezelés véget behozták a debreceni közkórházba.

— **Kizsebelt aszonyok.** Dalmi Józsefné Olajtűtő 6. szám alatti lakostól folyó hó 11-én, a Csapó-utcai piacon, ismeretlen tettes 40 koronát tartalmazó pénztárcáját ellopta. — Szabó Józsefné, a városi tépirtető telepen lakó napszámosnőt a hatvan-utcai gyümölcs piacon tegnap kizsebelték. A kára 41 korona. A rendőrség a károsultak feljelentésére megindította a nyomozást a zsebtolvajok ellen.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán a helybeli állami anyakönyvi hivatalba a következő haláleseteket jelentették be: Baranyi Anna református 8 hónapos, özv. Neumann Mandelóé izraelita 72 éves, Szerkes Iona református 8 hónapos.

Az anektált tartományokból.

Kivonulás a szandzsákból.

Sarajevo, október 14. Itteni magasrangú tisztviselők szerint a boszniai alkotmányt ez évi december 2-án, Ő felsége uralkodásának 60 ik évfordulóján fogják kihirdetni. Az új bosnyák tartománygyűlést a jövő év első hónapjaiban fogják egybehívni.

Szarajevó, október 14. A csapatoknak a szandzsákból való kivonulása gyors tempóban megy végbe. Pribojából már az összes csapatokat kivonták és még csak Plevjében van egy dandárnak egy része. A novibazári szandzsákból kivont csapatokat Boszniában és Heregovinában helyezték el. Így a sarajevói helyőrséget jelentékenyen megerősítik. Több község, ahol eddig katonák nem állomásoztak, helyőrséget kap. A novibazári lakosság nagyon fájlalja az osztrák-magyar katonaság kivonulását, mert a kereskedők és iparosok a mi katonáinktól sokat keres-

tek. Plevjéből Bejrovics pasa nagykereskedő vezetésével egy 150 tagú küldöttség akar Budapestre jönni a királyhoz, akit arra akarnak kérni, hogy a csapatokat hagyják továbbra is a szandzsákban.

NYILT-TÉR.

Képviselőt

keresek Debrecen és környékére magas jutalék mellett, (esetleg fixre) **Lakál Imre** Budapest, József-körút 42. szám.

Távirat és telefon.

A delegáció ülése.

Budapest, október-14. A magyar delegáció tengerészeti albizottsága megszavazta a költségvetés minden tételét.

A városi tisztviselők fizetése.

Budapest, október 14. A törvényhatósági joggal felruházott városok képviselői mai gyűlésükön kérik a kormányt, hogy 2 millió koronát fordítson a városi tisztviselők fizetésrendezésére.

Töltény Szerbia felé!

Ujvidék, Három monitor ma elfogott Pétervárad közelében 2 gyanus uszályhajót, amelyek nagymennyiségű tölténykészletet szállítottak.

Olaszország és az annexió.

Róma, október 14. Ferenc Ferdinánd a legközelebb Olaszországba utazik. A Vatikán már megadta a beleegyezését. Az utazás összefüggésben van Olaszországnak az annexióval szemben tanúsított viselkedésével.

Tüntetés Belgrádban.

Belgrád, október 14. Ma ismét nagy tüntetést rendezett a hábors párt. Az izgalom egyre nő.

VITA

SÖSKÜT FORRÁS VASMEGYE

Alkalikus Natron-Lithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: hugysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a **Központi iroda: Budapest, V., Lipat-körút 29. szám.**

Főraktár:

Komlóssy Lajos urnál Debrecenben.

Kapható gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

A Párisi

Nagy Bazár

Dégenfeld-tér 7. sz.

alatt, a kenyér-piacon van.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda Debreczen, Piac-utca 77. sz. — (az udvarban). — Telefon szám 567. — Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb. meghajtására a leghasznosabb kivitelben. — Telefon és szobacsengő berendezéseket. Szállít mindennemű szerelési anyagot, csillárokat, dynamo-gépeket, motorokat, módszereket, iv- és izzólámpákat, dr. Just Wolfram lámpákat. **Tervek és költségvetés díjtalan.**

Gyengeséget,

akár szervezeti fejletlenségből, akár betegségéből származó, gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsio, melyet tökéletes táp-gyógyszernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos a gyogyereje s emelet

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT féle módszer védjegyét — a halászt kérjük figyelembe venni.

izletes s könnyen emészthető

még a legmakacsabb beteg is gyorsan hozzászokik a

Scott-féle Emulsióhoz,

mely a leggyengébb gyomornak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

Telefon 210.

Telefon 210.

Földes Sándor

elektrotechnikai vállalata

Debreczen nagytrafik udvar.

Legolesóban és szakszerűen készít villamos világítási-erőátviteli berendezéseket, házi és magán telefonok, villanycsengők berendezését és évi jókarban tartását, valamint minden e szakmába vágó legkomplikáltabb munkát.

Tekintetes

Nagy Lajos

urnak, mint az „Első Debreceni Hirdetési Iroda tulajdonosának DEBRECEN, Csapó-utca 13. szám alatt.

Abból az alkalomból, hogy közbenjárásaid folytán a Morgó-utca 21. számú házam eladása érdekében fáradhatlan szorgalommal kiváló ügyességgel elkövettél s tapasztalt önzetlen eljárásodért hálás köszönetemet ezen uton is ki ne fejezzem.

Debrecen, 1908 október 9.

Tiszteelő barátod:

Ferenczy Gyula,
ítélőtáblai irodatiszt.

238,297/908.

M. kir. államvasutak

Az I. pótlék életbeléptetése a m. kir. államvasutakon érvényes kilométermutatóhoz és helyi árudijszabáshoz (II. rész).

1908. évi november hó 1-én a m. kir. államvasutak vonalain gyors- és teherárúk szállítására 1908. évi január hó 1-én kiadott helyi dijszabáshoz (II. rész.) az I. pótlék, továbbá az ezzel a dijszabással egyidejűleg kiadott kilométer mutatóhoz szintén az I. pótlék lép éetbe.

E pótlék a nevezett dijszabás érvényességének az államosított ruma—vadniki helyi érdekű vasutára való kiterjesztését tartalmazza, mihez képest a helyi érdekű vasut, másrészt a m. kir. államvasutak állomásai között közvetlen kilométertávolságok állapítottak meg.

Ennek folytán a nevezett helyi érdekű vasut eddigi helyi árudijszabása a magyar királyi államvasutak kezelése alatti helyi érdekű vasutak helyi árudijszabásában egyidejűleg érvénytelenné válik.

E két pótlék tartalmazza továbbá azokat a módosításokat és kiegészítéseket, amelyek egyes állomások forgalmának kibővítése, valamint új kitérők és állomások létesítése folytán a dijszabásnak az áruforgalmi korlátozásokról szóló VI., az állomások berendezéséről szóló VII. és az állomási dijszabásokról szóló XIV. fejezetében, illetve a kilométermutató II. fejezetében foglalt kilométertáblázatokról váltak szükségessé, végül állomási névváltoztatást és sajtóhibák helyesbítését.

A dijszabási pótlék tartalma kiterjed ezenfelül a dijszámítási határozmányok részleges módosítására, illetve kiegészítésére, míg a kilométermutató pótléké a megállóhelyek kilométertáblázatának kiegészítésére.

Mind a két pótlék példányonként 60—60 fillérért a magyar vasutak és a bosznia—hercegovinai államvasutak dijszabásokról előadó központi irodájában (Budapest, V., Akadémia-u. 2.) lesz megszerezhető.

Budapest, 1908 október hó 9.

Az igazgatóság.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasa szer a

MOLLITERGIN,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kéz bőrnek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszínben játszó fehérségét. Megszünteti a kéz bőrpírját. Az eldurvult, kirepedezett és szélkifújta arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára **Mihalovits Jenő** gyógyszerháza a „Kigyó”-ház Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Császárfürdő Budapest.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák-, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamos vízfürdők. Ivó-kúra. 20 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld 1322 **Az Igazgatóság.**

Aki hirdetni akar

még pedig sikerrel, az forduljon az **Általános Tudósító** (Leopold Gyula) hirdetési osztályához, B. pest, VII., Erzsébet körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnék. Több mint 200 naptár kizárólagos képviselője, vidéki lapok központi hirdetési osztálya számos hírlap kizárólagos kezelője. Díszes újságkatalógus, képes naptárjegyzék felvilágosítással díjmentesen.

Használt,

de teljesen kijavított sorvetőgépek minden nagyságban, ugyisintén a világhírű eredeti **Mellohár-féle Unikum Drill vetőgépek** továbbá Répavágók, Szecekvágók, Ekék, Boronák, Szőlőszúrók, Borsajtók és általában mindenféle gazdasági eszközök kedvező feltételek mellett eddig nem létezett olcsó árban felöltség mellett kaphatók.

Bagi István

gazdasági gépraktárban Kaba.

BOCSKAY.

olpökenős az egyedűll, mely a bőrt puhává és tartóssá teszi. Kapható minden üzletben.

Neumann Nándor
vegyészeti gyára
DEBRECEN.

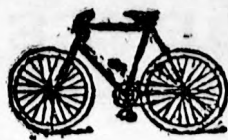
Szarvasmarha-

teletetés. Négy száz métermázsa tavaszi szalma és ennek pojevája, továbbá 80 holdnak tengeriszár termése, aljazáshoz buzaszalma a helyszínen való feletetés mellett

eladó.

Elsőrendű istálló rendelkezésre áll. Közelebbi megtudható Molnár Béla földbirtokosnál Pusztá Hédköz. Posta és vasut: Berettyó-Ujfaló.

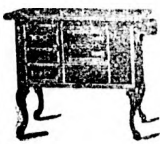
Kerékpár, varrógép, gramofon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-újdonságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes e szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Takarék tüzhelyek,

főző-edények,

Eperjesi eszerépkályhák, vaskályhák jutányos áron kaphatók

Kovács Gyula

vasüzletében

„BIKA”-szálloda mellett.

Bankegyesület

részvénytársaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt. Foglakozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámitol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

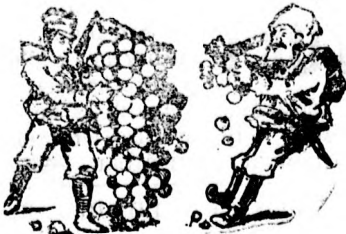
Átvész tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (ch-k) számlára, pénztárjegyekre es

Vállalkozik minden egyéb bankügylet kötésére.

Az igazgatóság.

Szőlőoltvány.

szállít fajtisztaságért jótállva legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és megbízhatóbbnak ismert

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep; tulajdonos GASPARI FRIGYES Medgyes 25. sz. (Nagyküküllő m.) Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Női ruhaszövetek,

az őszi- és téli idényre, valamint flanelek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők.

Arefátyol, divatóvek, gyöngy- és bőr díszításkák. Menyasszonyi selymek Koszoruk és fátyolok

legolcsóbb szabott árban.

Szőrme utánzat,

női kabátokra sima és préselt 120 cm. széles, barna és fekete színe kben métere 8 forintól 15 forintig.

Boák és muffok

óriási választékban. — Costümökre, színházi kabátokra női posztók minden színben.

SZŐNYEGEK,

jutta, spárpa, hollandi, kiddor-münster, taposztry, velour, futó- és szalonszőnyegek, minden nagyságban, torontáli szőnyegek, diván terítők, butor szövetek és creppek, viaszkos vászon

legolcsóbb szabott árban.

Ágy- és asztalterítők,

szövet és csipke függönyök, stórok.

Kész fehérneműek, vászon,

siffon és batiszt női ingek, nadrágok, hálóköntösök és alsó szoknyák, sima- és himzett kész ágyhuzatok, selyem lüster és clott alsószoknyák, kásmir és selyem paplanok, matracok legolcsóbb szabott árban.

férfi ingek, lábravalók,

hálóingek, gallérok, kézelők, nyak-kendők, divatzebkendők.

Alsó tricott ingek

lábravalók, ujjasok, téli kendők, himalaja haraszt és plüsch minőségekben.

Férfi ruhaszövetek,

magyar- és angol gyártmány. — hozzávaló bélések árak. Har snyák, keztyűk, nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban, legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat-, vászon- és szőnyeg-raktára
Debreczen, Rózsa-utca 1. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Lovéibeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beiktatódik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Eladó fodrász-üzlet. Egy 15 év óta fennálló fodrászüzlet berendezéssel eladó. Ugyanott egy szoba butor eladó. Cim a kiadóban.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni, Bádogzs-utca 4. sz. a.

Tajtékipák, Hermonikák, Cipők, eszmák, kézi és ládak fírek és piaci táskák a legolcsóbb árban szerezhetők be a „Munkás bazár”-ban Bádogzs-utca 4. szám.

Bélyeggyűjtők! Legritkább külföldi bélyegek fél és negyed áron dus választékban kaphatók Harmathynál Fűvő-zkert-u. 14.

Földvári L.

debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat
Kossuth-utca 1 sz.
 Villamos világítást, erőátvitelt, telefonok, villamos esengők berendezését, javításait, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken, legjutányosabban eszközöl.

Telefon 168. sz

TELEFON 653.

BELYEGZŐ-GYÁR

Első Debreceni

SIMONFFY-U. 5.

Karpitos- és díszítő-műhely

Debrecen, Piac-u. 47.

(a főpostával szemben.)

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, ebédülő, háló és szalonok karpitozását, új afrik és lószőr matracok készítését és régiék felfrissítését. Függönyök feltevéseit és gyermekkoosik díszítését. Kész diványok.

Jutányosárok.

Varga és Mész.

Teljesen új ebédlőszekrény és tükör elköltözés miatt eladó, Miklós-utca 37. sz. a.

Butorok Erős izléses modern szép legkedvezőbb fel-
 o tétel mellett o
Grósz József, Péter
 cégnél szerezhetők be.
 Piac-utca 70. szám a.

Új óras és ékszerész

Tisztelettel értesitem a t. vevő közönséget, hogy Hatran-u. 2 sz. a. dusan felszerelt óras és ékszer-üzletet rendeztem be. Raktáron tartok konyha, ébresztő, arany és ezüst órákat és ékszereket. Órák és ékszerek javítását helyben és vidékről jótállással eszközölöm.

Deutsch L.

óras és ékszerész.

Debreceni faipar r.-tár.

ajánlja 3 éves vágású tűzfát: eldrótozva ólomzáros szekérben, házhoz szállítva és berakva:

Cserfát, Bükkfát, Gyertyánfát 4 felé vágva 10 mázsát 23 koronáért. — Vargafát 10 mázsát 24 koronáért. 5 felé vágva 1 koronával drágább. **Aprózott fát 5 m mázsánként már hazaszállítunk.** — Az aprózott fa tetszés szerinti mennyiségben mázsánként telepünkön átvéve **2 korona 20 fillér.**

1 öl cserfát hasábban	33 koronáért
1 „ bükkfát „	32 „
1 „ gyertyánfát „	34 „
1 „ vargafát „	34 „

Hazaszállítás ölenként 2 korona 80 fillér. Ugyanezen fák wagenszámra a legjutányosabb árak mellett kaphatók. — Megrendelések: telefon utján 544. szám, levelező-lapon, postautalványon, a részvénytársaság elárusítóinál és **BRÜLL LAJOS** megbízott tisztviselőnk utján eszközölhetők. A szállítás **24 óra** alatt teljesítetik. A pontos szállítást ellenőrző bárcát kérjük figyelembe venni. **Az igazgatóság.**

Amatőrök!

A városházzal szemben, a Schwartz-féle pipás-üzletben, hol mindennemű fényképező cikkek is kaphatók most érkeztek teljesen friss lemezek és papírok minden gyári árban.

Legdivatosabb férfi fehérneműek, nyakkendők, bőr és kötött keztyük, Gummi különlegességek! Kötszerek, betegápolási cikkek

Győrfi Sándor

keztyü-, kötszer- és divat-üzletében. Debrecen, Simonffy-u. 2. (V. bérház.)

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T. debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Villágítótestek, csillárok és szerelvények dus választéka

Telefon szám: 568 1063

Donogán és Somossy

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg, divatruháza

Debreczen,

* * Kistemplombazár. * *

Megérkeztek az **őszi idény újdonságai** női ruhakelmék — Flanelek — selymek — ruha-
 o o o diszekben. o o o

Óriási választék!

Magyarország egyik legnagyobb szőnyegáruháza.

Az őszi idényre az

Új szőnyegek,

függönyök, ágy- és asztalterítők, butorszövetek, moquettek, plüs, flanell és uti-takarók megérkeztek

Bosznay J. és Tsa

szőnyegáruházában 4

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Kalapok

tisztítását, ollinderek vasalását a legjutányosabb árak szerint készíti özv. Kiss Gáborné utóda **BORZA ISTVÁN** kalapos-üzlete Debrecen, Főplac, (Stenczinger-ház).

Boros hordók

és taposókádak használt

és új, minden nagyságban és mennyiségben o o kaphatók o o

Péterfia-utca 76.

Ugyanott 1 üzleti petroleumos tartály is eladó.